



सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन

शैक्षणिक दिनदर्शिका

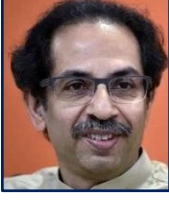
(सातवी)

सप्टेंबर ते नोव्हेंबर २०२०



राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

प्रेरणा व मार्गदर्शन



मा.ना.उद्धवजी ठाकरे
मुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य



मा.ना.अजित पवार
उपमुख्यमंत्री
महाराष्ट्र राज्य



प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य



मा.ओमप्रकाश उर्फ बच्चू बाबाराव कडू
राज्य मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य



मा.वंदना कृष्णा(भा.प्र.से.)
अपर मुख्य सचिव
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
महाराष्ट्र राज्य



मा.विशाल सोळंकी(भा.प्र.से.)
आयुक्त (शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य



शुभेच्छा संदेश...

जीवनातील विविध समस्यांना सामोरे जाताना शिक्षणाची ज्योत तेवत ठेवणाऱ्या असंख्य बालकांसमोर कोविड-मुळे एक नवीन आव्हान उभे राहिले आहे. १९सर्व पालक, शिक्षक, शिक्षणप्रेमी यांच्यापुढे भविष्यातील शिक्षणाच्या व्यवस्थेबाबत प्रश्न निर्माण झाले आहेत पण पुरोगामी महाराष्ट्र या अडचणीतूनही मार्ग काढून विद्यार्थी व शिक्षक यांच्या आरोग्याला प्राधान्य देऊन विद्यार्थ्यांचे शिक्षण होत राहिले यासाठी प्रयत्न करत राहिले आणि शिक्षणातही मागे राहणार नाही याची मला खात्री आहे.

आरोग्याला प्राधान्य देऊन शिक्षण चालू ठेवता येईल काय यावर शासन पातळीवर बरीच चर्चा होऊन शाळा बंद असल्या तरी मुलांच्या शिकण्याची प्रक्रिया कायम ठेवण्यासाठी शालेय शिक्षण विभाग 'शैक्षणिक दिनदर्शिका' घेऊन येत आहे. शिक्षण विभागाच्या या प्रयत्नांना सर्व शिक्षक, विद्यार्थी व व्यवस्थापन समिती, पालकांनी सकारात्मक प्रतिसाद द्यावा असे आवाहन मी या निमित्ताने करते.

सर्वांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या शुभेच्छा !

प्रा.वर्षा गायकवाड
मंत्री
शालेय शिक्षण विभाग
महाराष्ट्र राज्य



मनोगत

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षकांना नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

कोविड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे मागील काही दिवसांपासून आपण अनेक संकटांचा सामना करत आहोत. आरोग्य आणि दैनंदिन उदरनिर्वाहाचा प्रश्न असणाऱ्या असंख्य बालकांना परिस्थितीमुळे शिक्षण सोडण्याची वेळ येऊ नये तसेच शिक्षणाशी, शिक्षकांशी त्यांचा संबंध तुटू नये यासाठी मागील २ महिन्यांपासून आम्ही 'शाळा बंद, पण शिक्षण आहे...' ही अभ्यासमाला सुरु ठेवली होती आणि त्याला महाराष्ट्रभरातून प्रचंड प्रतिसाद मिळाला. शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये १५ जूनपासून सर्व महाराष्ट्रात प्रत्यक्ष शाळा सुरु करण्यात अनेक अडचणी आहेत. त्यामुळे आपण डिजिटल माध्यमातून शिक्षण देण्याचा निर्णय घेतला आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेने शैक्षणिक दिनदर्शिकेची निर्मिती केली आहे. या शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर शिक्षक, पालक यांनी अत्यंत विचारपूर्वक करून विद्यार्थ्यांचे शिकणे अधिक समृद्धकरणे आवश्यक आहे. प्रत्यक्ष शाळा सुरु होत नाहीत तोपर्यंत विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून आपल्या सवडीनुसार आणि वेळेनुसार शिक्षण घेऊ शकणार आहेत. यामध्ये अध्ययन पूरक साहित्य, कृती, स्वाध्याय यांचा अंतर्भाव करण्यात आला आहे. आम्ही दीक्षा, रेडिओ, टेलिव्हिजन, अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) इत्यादी माध्यमातून विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचण्यासाठी प्रयत्नशील असून त्याचाच एक भाग म्हणून शैक्षणिक दिनदर्शिका तयार करण्यात आली आहे. या उपक्रमास शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील आणि शिक्षणाची प्रक्रिया सुरु ठेवतील अशी मला आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा प्रमुख उद्देश हा या संकटाच्या कालावधीमध्ये देखील विद्यार्थी शिक्षणप्रवाहात रहावा हाच आहे. आरोग्यासोबतच विद्यार्थ्यांचे शिक्षण हे ही महत्वाचे आहे. यासाठीच घरी बसून देखील विद्यार्थी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करून त्यांच्या वेळेनुसार शिकू शकणार आहे. शाळा बंदच्या कालावधीमध्ये नवीन शैक्षणिक वर्षाच्या प्रारंभीच्या अनुषंगिक कृती तसेच अध्ययन अनुभव पूर्णतः देणे शक्य होणार नाही पण काही अध्ययन अनुभव हे या उपलब्ध ई-साहित्याच्या माध्यमातून देणे नक्कीच शक्य होणार आहे.

दिनकर पाटील

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण
परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

नमस्कार विद्यार्थी मित्रहो,

सध्या कोविड-१९ या रोगामुळे संपूर्ण जग विविध समस्यांना सामोरे जात आहे. त्याला शिक्षणक्षेत्रही अपवाद नाही. जगभरातील शाळा-महाविद्यालये अनिश्चित काळासाठी बंद आहेत. शिक्षक, विद्यार्थी, पालक हे सर्वजण शाळा कधी सुरु होणार याविचारात आहेत. शाळा सुरु करता येत नसल्या तरी शिकणे जास्तीत जास्त समृद्ध करता येऊ शकेल का याचा विचार शासनपातळीवरही होत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ मध्ये विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणासाठी दीक्षा ऍप, रेडिओ, टेलिव्हिजन,अध्ययन व्यवस्थापन प्रणाली (LMS) यांचा वापर करण्यासाठी सुद्धा शासन प्रयत्नशील आहे. त्याचाच एक भाग म्हणून दीक्षा ऍप्लिकेशनचा वापर मुलांच्या अध्ययनासाठी करण्याचा एक छोटासा प्रयत्न शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपात आम्ही करत आहोत. शैक्षणिक दिनदर्शिका स्मार्ट पीडीएफ रूपात असून यामध्ये दिलेल्या अध्ययन स्रोतांवर स्पर्श केल्यास संबंधित ई-साहित्य आपल्यासमोर व्हिडिओरूपामध्ये दिसेल. शैक्षणिक दिनदर्शिका पाहताना इंटरनेट कनेक्टिव्हिटीची समस्या जाणवत असल्यास रेंज आहे अशा ठिकाणी जाऊन संबंधित ई-साहित्य दीक्षा ऍप्लिकेशनवरून आपण डाऊनलोड करू शकतो व इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी नसलेल्या ठिकाणी ऑफलाईन वापरू शकतो.

महाराष्ट्र राज्यातील सर्वच विद्यार्थी व पालक सहजपणे वापर करू शकतील असा जून, जुलै व ऑगस्ट २०२० या महिन्यांसाठीचा अध्ययन साहित्यस्रोतांचा संच शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या रूपामध्ये आपणा सर्वांसाठी उपलब्ध करून देत आहोत. प्राप्त परिस्थितीत उपलब्ध अध्ययन स्रोतांच्या मदतीने तयार केलेल्या शैक्षणिक दिनदर्शिकेस शिक्षक, पालक व विद्यार्थी सकारात्मक प्रतिसाद देतील असा विश्वास वाटतो. शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा उपयोग आपल्या पाल्याचे किंवा आपल्या विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुकर करण्यासाठी नक्कीच होईल अशी आशा आहे.

शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी पालक आणि शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली वापरावयाची आहे. तसेच शिक्षकांनी फोन कॉल, व्हाट्सअप या माध्यमातून विद्यार्थी आणि पालक यांच्या संपर्कात राहून शैक्षणिक दिनदर्शिकेच्या साहाय्याने मुलांचे शिक्षण आनंददायी कसे होईल यासाठी प्रयत्न करावयाचा आहे. विद्यार्थ्यांनी शैक्षणिक दिनदर्शिकेचा वापर करत असताना पालक आणि घरातील इतर वडीलधारी मंडळी तसेच मोठे बहीण-भाऊ यांच्या देखरेखीखाली अध्ययन साहित्य वापरावे. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये अध्ययनस्रोत म्हणून दीक्षा ऍप वरील संबंधित घटकांचे ई साहित्य दिले आहे. या साहित्याचा वापर संदर्भ म्हणून करण्यापूर्वी शिक्षकांशी चर्चा करणे आवश्यक आहे त्याचप्रमाणे शिक्षकांच्या सूचनेनुसार पाठ्यपुस्तकांचाही वापर आवश्यक आहे.

केवळ शैक्षणिक दिनदर्शिका पुरवल्याने विद्यार्थ्यांचा अभ्यास पूर्ण होणार नसून शिक्षकांनी सतत पालक व विद्यार्थ्यांच्या संपर्कात राहणे त्यांच्याशी चर्चा करणे, त्यांना काही प्रश्न विचारणे या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन करावे. विद्यार्थ्यांवर सतत ऑनलाईन चाचण्यांचा मारा करणे योग्य नाही. त्याचप्रमाणे लेखी गृहपाठ, स्वाध्याय आणि चाचण्यायामुळे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन कंटाळवाणे होणार नाही याचीही दक्षता शिक्षकांनी घेणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे विद्यार्थीनिहाय या नियोजनामध्ये लवचिकता सुद्धा असावी.

शिक्षकांसाठी सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका सर्व शिक्षकांनी आपल्या सर्व विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहचवावी.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिका विद्यार्थ्यांनी वापरायला सुरु करण्यापूर्वी शिक्षकांनी सर्व वापरकर्त्या विद्यार्थ्यांशी व पालकांशी फोन, व्हिडीओ कॉल, ग्रुप कॉल, कॉन्फरन्स कॉल करून संवाद साधावा आणि शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरून अभ्यास कसा करावा याबद्दल मार्गदर्शन करावे.
3. वर्गशिक्षकांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना फक्त अभ्यासबद्दल बोलू नये. हा संवाद अनौपचारिक असावा. विद्यार्थी, कुटुंब, सध्याची दिनचर्या व घरात सध्या स्वीकारलेली जबाबदारी, आजूबाजूच्या परिस्थितीबाबत त्याचे मत याबद्दल चर्चा करून शिक्षक - विद्यार्थी संबंध दृढ होतील याची काळजी घ्यावी.

4. वर्गशिक्षकांनी, विषयशिक्षकांनी पाठ शिकताना पुस्तकाचा कसा वापर कसा करावा याबद्दल सूचना घाव्यात.
5. प्रत्येक पाठाचे ई-साहित्य बघण्यापूर्वी व बघितल्यानंतर काय करावे याबद्दलही विद्यार्थ्यांना सांगावे.
6. त्याचप्रमाणे पाठातील ई-साहित्याशी संबंधित समांतर उपक्रम आणि स्वाध्याय ह्याबाबतीत विद्यार्थ्यांशी संवाद साधावा.
7. नियमित अभ्यासाला पर्याय म्हणून आपण दीक्षा ऍपचा वापर आपण करत नाही आहोत तर शिक्षक आणि विद्यार्थी यांच्यातील आंतरक्रियेतून जे विद्यार्थ्यांचे अध्ययन घडते त्याला पूरक साहित्य किंवा शैक्षणिक साहित्य म्हणून ई-साहित्याचा वापर करणे अपेक्षित आहे.
8. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमध्ये देण्यात आलेल्या कृतीशिवाय शिक्षकांनी आपल्या स्तरावर इतर आवश्यक कृती व उपक्रम विद्यार्थ्यांना पुरविण्यास हरकत नाही.

शैक्षणिक दिनदर्शिका वापरण्यासाठी विद्यार्थी व पालक यांच्याकरिता महत्वाच्या सूचना :

1. शैक्षणिक दिनदर्शिका म्हणजे पाठ्यपुस्तकातील पाठांवर आधारित नियोजन असून त्याचा उद्देश विद्यार्थ्यांचे अध्ययन सुलभ करणे हा आहे.
2. शैक्षणिक दिनदर्शिकेनुसार अध्ययन करताना यावर्षी आपल्याला पुरवलेल्या नवीन पाठ्यपुस्तकांचा उपयोग करावा.
3. दीक्षा ऍप पाहण्यापूर्वी एकदा पाठ्यपुस्तकातून संबंधित पाठ वाचावा. त्याचप्रमाणे ई-साहित्य पाहिल्यानंतरही ई-साहित्यातील अध्ययन घटक पुन्हा वाचणे अधिक फायदेशीर ठरेल.
4. पाहिलेल्या आणि वाचलेल्या अध्ययन घटकांत काही समस्या असल्यास ती आपले पालक, घरातील ज्येष्ठ व्यक्ती, मोठे बहीण-भाऊ शिक्षक यांच्याशी चर्चा करावी.
5. एक पाठ अभ्यासून संपल्यानंतर त्यावरील स्वाध्याय पूर्ण करावा व शक्य झाल्यास तो घरातील ज्येष्ठांकडून तपासून घ्यावा.
6. दररोज प्रत्येक विषयाचा अभ्यास करण्याची सवय लावून घ्या.
7. ठराविक कालावधीनंतर शिक्षकांनी पाठवलेल्या चाचण्याही सोडवा.
8. ई-साहित्य वापरताना घरातील ज्येष्ठ व्यक्तींच्या सानिध्यातच रहा.
9. ई-साहित्य सलगपणे न पाहता प्रत्येक विषय संपल्यानंतर थोडी विश्रांती घ्या. मोबाईल किंवा इलेक्ट्रॉनिक गॅजेट काही वेळासाठी दूर ठेवा.
10. इ.१ ली व २ रीच्या विद्यार्थ्यांनी दीक्षा ऍप व पाठ्यपुस्तक घरातील वडीलधाऱ्या मंडळींच्याच मदतीने वापरायचे आहे.
11. आवश्यक तेथे सांगितलेल्या कृती, प्रयोग किंवा उपक्रम करण्यापूर्वी वडीलधाऱ्या मंडळींना त्याची कल्पना घ्या अथवा त्या कृती किंवा उपक्रम त्यांच्या मदतीनेच करा.
12. दिनांक २४/०७/२०२० च्या शासन निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२० साठी कोव्हीड-१९ या कोरोना विषाणूच्या प्रदुर्भावाच्या पार्श्वभूमीवर इयत्त १ ली ते १२ वी चा पाठ्यक्रम २५% कमी करण्यात आलेला आहे. तरीही विद्यार्थ्यांनी सदर शासन निर्णयानुसार कमी केलेला पाठ्यक्रमाचे अवलोकन करावे. या पाठ्यक्रमाचे स्वयंअध्ययन करण्यासाठी पाठ्यपुस्तकातील सर्व घटकांचा समावेश दिनदर्शिकेत करण्यात आलेला आहे.
13. शैक्षणिक दिनदर्शिकेमधील लिंक open होत नसल्यास सदर घटकाशी संबंधित ई-साहित्य DIKSHA APP च्या माध्यमातून आपणास पाहता येईल. यासाठी DIKSHA APP आपल्या मोबाईल मध्ये DOWNLOAD करून घ्यावे. तसेच पाठ्यपुस्तकामध्ये देण्यात आलेल्या QR CODE DIKSHA APP मधून SCAN करून ही पाहता येईल.



राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे

शैक्षणिक दिनदर्शिका

माहे – सप्टेंबर, ऑक्टोबर, नोव्हेंबर २०२०

DIKSHA APP DOWNLOAD करण्यासाठी [येथे क्लिक करा](#)

इयत्ता:-सातवी

माहे ९ सप्टेंबर २०२०

विषय ९ मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
पहिला	०७.०१.०९ ०७.०१.१७ ०७.०१.१८	७.माझी मराठी (कविता)	https://diksha.gov.in/play/content/do_31260527715035545618819?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581783199744142761%26utm_campaign%3Dshare_content	१. विद्यार्थी कवितेचे प्रकटवाचन करतील. २. विद्यार्थी कवितेचे समजपूर्वक वाचन करतील. ३. विद्यार्थी कवितेतील यमक जुळणारे शब्द लिहितील.अ) आई ब) भिजली क) थोरवी ड) ओवी इ) उतराई ई) गंधात ४. विद्यार्थी कवितेचे समजपूर्वक श्रवण करतील. ५. विद्यार्थी कवितेचा आशय स्वतःच्या शब्दात लेखन करतील. ६. विद्यार्थी मराठी भाषेची थोरवी आपल्या शब्दात सांगतील ७. विद्यार्थी स्वतःला माहित असलेल्या विविध भाषेची नावे लिहितील. ८. विद्यार्थी मराठी आणि हिंदी भाषेतील साम्य असणारी शब्द शोधून संग्रही ठेवतील. ९. विद्यार्थी खालील शब्दांचा उपयोग करून मनाने वाक्ये तयार करतील.अ) ऋण ब) अमृत क) भाषा ड) शीतल
दुसरा	०७.०१.०१ ०७.०१.०२ ०७.०१.१२	८.गचक अंधारी	https://diksha.gov.in/play/content/do_31260527715425484826566?referrer=utm_source%3Ddiksa_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581783199744142761%26utm_campaign%3Dshare_content	१) विद्यार्थी पाठाचे ओघवते वाचन करतील. २) विद्यार्थी पाठातील पान क्र.३३ वरील चित्रावरआधारित माहिती स्वतःच्या शब्दात लिहितील .

			content	<p>३)विद्यार्थी पाठातील जोडशब्द शोधून वाचन करतील.</p> <p>४. विद्यार्थी पाठात उपयोगात आणलेली व्याकरण चिन्हांची माहिती आपल्या शब्दात लिहितील.</p> <p>५. विद्यार्थी पाठातील वाकप्रचार शोधून त्यापासून वाक्य तयार करतील.</p> <p>६.विद्यार्थी खालील मुद्यांवर स्वतःच्या शब्दात माहिती लिहितील.अ) सदाचा व्यवसाय ब) गावाचा बाजार क) गचक अंधारी .</p> <p>७.विद्यार्थी पाठाचा आशय स्वतःच्या शब्दात सांगतील.</p> <p>८. विद्यार्थी पाठातील पात्रांच्या साहाय्याने नाट्यीकरण सादर करतील.</p> <p>९. विद्यार्थी माहित असलेल्या पाच लेखकांची नावे लिहितील .</p> <p>१०)घरातील मोठ्यांपुढे प्रकटवाचन करतील.</p>
तिसरा	०७.०१.१२ ०७.०१.१६	९.नात्याबाहेरचं नात	https://diksha.gov.in/play/content/do_31250649759960268824932?referrer=utm_source%3Ddiksa_mobile%26utm_content%3Dd	<p>१. विद्यार्थी पाठाच्या लेखकाची माहिती लिहितील.प्रकटवाचन करतील.</p> <p>२. विद्यार्थी पाठातील पान क्र. ४० वरील दिलेल्या चित्राची माहिती स्वतःच्या शब्दात सांगतील</p>

	०७.०९.२१		o 3125265817831997441427 61%26utm_campaign%3Dshare content	<p>३. विद्यार्थी पाठाचे अनुलेखन करतील .</p> <p>४. विद्यार्थी खालील शब्दांचे समजलेले अर्थ लिहितील.अ) रुखरुख ब) सोहळा क) फुलोर</p> <p>५. विद्यार्थी माहित असलेल्या नात्याबाबत स्वतःच्या शब्दात माहिती लिहितील.प्रकटवाचन करतील.</p> <p>६. विद्यार्थी पाठाचा समजलेला आशय घरातील मोठ्यांसमोर स्वतःच्या शब्दात सांगतील.</p> <p>७. विद्यार्थी खालील प्रश्नाचे उत्तर स्वतःच्या शब्दात लिहितील.अ) एका कुत्र्याच्या पायाला इजा झाली आहे ,अशा प्रसंगी तुम्ही काय कराल?</p>
चौथा	०७.०९.१२ ०७.०९.१६ ०७.०९.२१	९.नात्याबाहेरचं नात	bit.ly/2ZBYAu	<p>१. विद्यार्थी शिक्षक आणि विद्यार्थी यामधील नात्यांबाबत वीस ओळी माहिती स्वतःच्या शब्दात सांगतील .वहीत लेखन करतील..</p> <p>२. विद्यार्थी नात्यांमधील संवेदनशिलता कशी वृद्धिंगत करता येईल? याबाबत आपले मत लिखित स्वरूपात व्यक्त करतील.</p> <p>३. विद्यार्थी खालील प्रश्नांचे उत्तरे स्वतःच्या शब्दात लिहितील.अ) लेखकांनी पिल्लाच्या अंगावर मफलर का टाकली असेल? ब) कुत्र्याचं पिल्लू रात्रभर लेखकांच्या अंथरुणापाशी का झोपलं असेल?</p> <p>४. विद्यार्थी दिलेल्या लिंकचा वापर करून अध्ययन करतील.</p> <p>५. विद्यार्थी पाठाबाबत आपले मत स्वतःच्या शब्दात व्यक्त</p>

				करतील.
--	--	--	--	--------

माहे ६ ऑक्टोबर २०२०

विषय ६ मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
पहिला	०७.०१.०१ ०७.०१.०३ ०७.०१.०७ ०७.०१.१०	१०.गोमू माहेराला जाते (कविता)	https://youtu.be/StTcVMvdo_o bit.ly/३FB२dh३	<ol style="list-style-type: none">विद्यार्थी कवितेचे तालासुरात गायन करतील.विद्यार्थी कवितेला स्वतःची चाल लाऊन गायन करतील.विद्यार्थी कवितेचा आशय स्वतःच्या शब्दात लेखन करतील.विद्यार्थी कवितेतील यमक जुळणारे शब्द शोधून लेखन करतील.विद्यार्थी प्रश्नाची उत्तरे स्वतःच्या शब्दात लेखन करतील.अ) कवीने वाऱ्याला केलेल्या विनंतीचा अर्थ तुझ्या शब्दात स्पष्ट कर.विद्यार्थी दिलेली लिंक उपयोगात आणतील.
दुसरा	०७.०१.०१	१०.गोमू माहेराला जाते (कविता)	https://youtu.be/StTcVMvdo_o	<ol style="list-style-type: none">विद्यार्थी पाठ्यपुस्तकातील पान क्र. ४५ वरील चित्रांची माहिती स्वतःच्या शब्दात लेखन करतील.

	०७.०१.०३ ०७.०१.०७ ०७.०१.१०		bit.ly/3FB2dh3	<ul style="list-style-type: none"> २. विद्यार्थी कविता घरातील मोठ्याना गाऊन दाखवतील. ३. विद्यार्थी कवितेचा आकलन झालेला आशय स्वतःच्या शब्दात घरातील आई ,बाबा ,ताई,दादा इत्यादीना सांगतील. ४. विद्यार्थी कवितेवर स्वतः प्रश्ननिर्मिती करून प्रश्नांची उत्तरे लेखन करतील. ५. ५.विद्यार्थी कवितेतील शब्दांचा अर्थ शोधून घरातील मोठ्याना सांगतील.अ) भोळी ब) खाडी क) फुलांचा ताटवा .
तिसरा	०७.०१.०१ ०७.०१.०३ ०७.०१.०७ ०७.०१.१०	१०.गोमू माहेराला जाते (कविता)	https://youtu.be/StTcVMvdo <u>o</u> bit.ly/3FB2dh3	<ul style="list-style-type: none"> १. विद्यार्थी समान आशय असणारी इतर कविता शोधून गायन करतील. २. विद्यार्थी स्वतःची कविता रचण्याचा प्रयत्न करतील. ३. विद्यार्थी माहेर आणि सासर यांमधील भेद स्वतःच्या शब्दात लेखन करतील. ४. विद्यार्थी -निसर्ग आणि मानव या विषयांवर आपले मत १५ ते २० ओळीत घरातील मोठ्यांना सांगतील.लेखन करतील. ५. विद्यार्थी कवितेच्या कवीची विस्तृत माहिती मिळवतील.
चौथा	प्रथम सत्र परीक्षा (संकलित मूल्यमापन १)	विद्यार्थी स्वतः प्रश्न निर्मिती करून त्याची उत्तरे लेखन करतील.

माहे ९ नोव्हेंबर २०२०

विषय ९ मराठी

आठवडा	अध्ययननिष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन स्रोत	विद्यार्थी कृती
पहिला		उजळणी /सराव		विद्यार्थी प्रथम सत्रातील बाबी / कौशल्ये / घटक / क्षमता यांची उजळणी / सराव करतील.
दुसरा	०७.०१.०१ ०७.०१.०३ ०७.०१.०७ ०७.०१.१०	१०.बाली बेट	https://diksha.gov.in/play/content/do_31260527715834265626567?referrer=utm_source%3Ddiksa_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581783199744142761%26utm_campaign%3Dshare_content	१. विद्यार्थी लिंक चा उपयोग करून पाठाचे अध्ययन करतील. २. विद्यार्थी पाठाचे समजपूर्वक वाचन करतील. ३. विद्यार्थी पाठाचा आशय समजून घेऊन स्वतःच्या शब्दात लिहितील. ४. विद्यार्थी पाठातील वाक्प्रचार शोधून त्याचा वाक्यात उपयोग करतील.वाक्याचे लेखन करतील. ५. विद्यार्थी पाठाचे प्रकटवाचन करतील. ६. विद्यार्थी प्रश्नांची उत्तरे शोधतील.अ) बेटाचे वर्णन करण्याकरीता लेखकांनी वापरलेले शब्द शोधून लिही.ब) समुद्राची माहिती स्वतःच्या शब्दात लिही.
तिसरा				
चौथा				

कक्षा:- सातवीं

महिना: - सितंबर २०२०

विषय - हिंदी

स प्ता ह	अध्ययन निष्पत्ति क्रमांक	पाठ का नाम	अध्ययन स्रोत	छात्र कृति
1	7.15.01	'पृथ्वी' से 'अग्नि' तक	यहाँ क्लिक करे	<ul style="list-style-type: none">• पाठ का मुखर वाचन करेंगे ।• अंतरजाल की मदद से 'पृथ्वी' उपग्रह के बारे में अधिक जानकारी प्राप्त करेंगे।• प्राप्त जानकारी तथा पाठ में दी गई जानकारी को जोड़कर स्वयं का एक नोट(टिप्पणी) तैयार करेंगे
2	7.15.01	'पृथ्वी' से 'अग्नि' तक	यहाँ क्लिक करे	<ul style="list-style-type: none">• पाठ का मुखर वाचन करेंगे।• अंतरजाल की मदद से 'अग्नि' के बारे में अधिक जानकारी प्राप्त करेंगे।• प्राप्त जानकारी तथा पाठ में दी गई जानकारी को जोड़कर स्वयं का एक नोट(टिप्पणी) तैयार करेंगे।• डॉ.ए .पी.जे.अब्दुल कलाम जी के बारे में पढ़ेंगे।• अपनी समझ के आधार पर संबंधित पाठ पर पाठ्यपुस्तक में पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखेंगे ।

3	7.15.05	जहाँ चाह, वहाँ राह	यहाँ क्लिक करे	<ul style="list-style-type: none"> ● कहानी का मुखर वाचन करेंगे। ● नए शब्दों का अर्थ शब्दकोश में से अवगत करेंगे। ● बारिश के मौसम में कहानी में अंतर्भूत बच्चों को पाठशाला जाते समय होने वाली कठिनाइयों की सूची बनाएँगे ।
4	7.15.05	जहाँ चाह, वहाँ राह	यहाँ क्लिक करे	<ul style="list-style-type: none"> ● कहानी का मौनवाचन करेंगे। ● अपने गाँव की बारिश के मौसम में होने वाली समस्याओं के बारे में चिंतन करेंगे। समस्याओं की सूची बनाएँगे । ● किसी एक समस्या का समाधान पाने के लिए लिखित योजना तैयार करेंगे । ● अपनी समझ के आधार पर संबंधित कहानी पर पाठ्यपुस्तक में पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखेंगे।

महिना:- अक्टूबर २०२०

विषय - हिंदी

स प्ता	अध्ययन निष्पत्ति	पाठ का नाम	अध्ययन स्रोत	छात्र कृति
-----------	---------------------	------------	--------------	------------

ह	क्रमांक			
1	7.15.11	जीवन नहीं मरा करता हूँ	यहाँ क्लिक करें	<ul style="list-style-type: none"> • उचित हाव-भाव,लय-ताल के साथ कविता का गायन करेंगे। • कविता का भावार्थ समझने का प्रयास करेंगे। स्वयं के समझे भावार्थ के आधार पर कविता का सारांश लिखेंगे। • कविता पर आधारित पाठ्यपुस्तक के प्रश्नों के उत्तर लिखेंगे ।
2	7.15.04	अभ्यास-१	यहाँ क्लिक करें	पृष्ठ २५ पर दिए गए चित्र के आधार पर तालिका की पूर्ति करेंगे।
3	7.15.04	पुनरावर्तन	यहाँ क्लिक करें	अब तक पढ़े हुए, समझे हुए ज्ञान, आकलन के आधार पर पृष्ठ क्र.२६ पर दी गई गतिविधियों की पूर्ति करेंगे ।
4	संकलित मूल्यमापन-१			

महिना: -नवंबर२०२०

विषय - हिंदी

स प्ता ह	अध्ययन निष्पत्ति क्रमांक	पाठ का नाम	अध्ययन स्रोत	छात्र कृति
1	-		दीपावली अवकाश	
2	-		दीपावली अवकाश	
3	7.15.04	पुनरावर्तन	यहाँ क्लिक करे	अब तक पढ़ें हुए, समझे हुए ज्ञान, आकलन के आधार पर पृष्ठ क्र.२६ पर दी गई गतिविधियों की पूर्ति करेंगे । इस पृष्ठ पर दिए गए उपक्रम व प्रकल्प की पूर्ति करेंगे। स्वाध्याय हल करेंगे ।
4	7.15.04	पुनरावर्तन	यहाँ क्लिक करे	अब तक पढ़ें हुए, समझे हुए ज्ञान, आकलन के आधार पर पृष्ठ क्र.२६ पर दी गई गतिविधियों की पूर्ति करेंगे । इस पृष्ठ पर दिए गए उपक्रम व प्रकल्प की पूर्ति करेंगे। स्वाध्याय हल करेंगे ।

इयत्ता : सातवी

माहे : सप्टेंबर ते नोव्हेंबर – २०२०

विषय : इंग्रजी

विषय	कालावधी	पाठाचे नाव	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
English	Week – 1 st & – 2 September	2.3 Teeny – tiny	07.17.40 Fills forms by writing in appropriate boxes/columns/spaces. 07.17.50 Describes people, places, objects, landscapes etc effectively.	1) https://diksha.gov.in/play/collection/ do_312526596768178176241017? contentId=do_313016436681015296 1479 2) https://diksha.gov.in/play/collection/ do_312526596768178176241017? contentId=do_313016436696236032 1480 3) https://diksha.gov.in/play/collection/ do_312526596768178176241017? contentId=do_313016436708638720 1328 4) https://diksha.gov.in/play/collection/ do_312526596768178176241017? contentId=do_313016436727447552 1406 5) https://diksha.gov.in/play/collection/ do_312526596768178176241017? contentId=do_312497909826068480	1) Listen and watch video carefully and follow instructions and complete activities on page -44 2) Find the meaning of difficult words. 3) Complete English Workshop on page -47 a) Fill the blanks. B) Make compound words 4) Discuss and write briefly –page-47 activity -6 5) Watch video and learn Auxiliary verbs and types of question from – Language Study. – page -48

				28442	
Week – 3 & 4 September	2.4 Putting together a Class Magazine	07.17.06 Predicts the remaining part of a sentence, the next sentence, etc.	<p>1) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164340024606721463</p> <p>2) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164340152811521524</p> <p>3) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345714688001405</p> <p>4) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345566412801326</p> <p>5) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId</p>	<p>1) Students have to Click on given link. Then listen carefully given guidelines and follow instructions and complete activities.</p> <p>2) After collection of specimens – answer given questions on page – 49</p> <p>3) Fill the gap and complete sentences on page -52 Pretty Paper Birds.</p> <p>4) Read carefully Language study on page -53 and make four types of sentences – a) Statements b) Questions c) Commands d) Exclamations - also turn sentences into affirmative and negative.</p> <p>Self-Study -</p>	

			07.17.28 Reads to seek information in print, notice board, signboards in public places, newspaper, hoardings.	=do_3130164345412321281400 6) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_31249189303507353613807	(Watch video and complete page 50 and 51 on your own or take help from your teacher)
Week – 4 September	2.5 Windy Lines SELF STUDY	07.17.23 Reads aloud meaningful chunks, stories and recites poems with appropriate pauses, intonations and pronunciations.	1) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367376875521481 2) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367376875521481	1) Click on given link and listen and enjoy poem. Try to complete it with the help of teacher / parent / friends (Self-Study)	

				Id=do_3130164367471411201465	
Week -1 & 2 October	2.6 Great Scientists have a questioning mind	07.17.19 Describes things, people, situations, emotions etc broadly.		<ol style="list-style-type: none"> 1. https://dikhsha.gov.in/play/collect/312526596768178176241017?contentId=do_3130164345809715201445 2. https://dikhsha.gov.in/play/collect/312526596768178176241017?contentId=do_3130164345949798401525 3. https://dikhsha.gov.in/play/collect/312526596768178176241017?contentId=do_3130164349007462401399 4. https://dikhsha.gov.in/play/collect/312526596768178176241017?contentId=do_3130164346266992641477 5. https://dikhsha.gov.in/play/collect 	<p>1) Use given links and listen introduction and try to complete task on page -55</p> <p>2) Read lesson carefully and find answers for given questions on page -56 , 57 and 58</p> <p>3) Complete English Workshop and Language Study on page -58</p>
	2.6 Great Scientists have a questioning mind				

			<p>07.17.34 Reads a variety of texts for pleasure, for example,</p> <p>adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography etc.</p>	<p>ion/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164346068500481226</p> <p>6. https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_31251099592840806421287</p> <p>7. https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_312585604823220224116030</p>	<p>4) Use internet and find Indian scientists information .</p>
			<p>07.17.05 Recalls specific facts/details/main points after listening to a programme.</p>	<p>Links for Revision</p> <p>1) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164366962360321480</p> <p>2) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164366962360321480</p>	

	<p>Week – 3 & 4 October</p>	<p>Revision</p>		<p>=do_3130164367086387201328 3) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367274475521406 4) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367376875521481 5) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164340024606721463 6) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164340152811521524 7) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345714688001405 8)</p>	<p>1) Click on given links watch all videos and revise lessons. Try to solve the English Workshop and Language Study.</p> <p>Click on given links watch all videos and revise lessons. Try to solve the English Workshop and Language Study.</p>
	<p>Week – 3 & 4 October</p>	<p>Revision</p>		<p>6) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164340152811521524 7) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345714688001405 8)</p>	<p>Click on given links watch all videos and revise lessons. Try to solve the English Workshop and Language Study.</p>

				https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345566412801326	
	Week – 1 & 2 November	Sleep, Baby, Sleep!	07.17.07 Thinks critically, compares and contrasts characters, Events, ideas, themes and relates them to life.	<p>1)https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367661056001504</p> <p>2)https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367761489921505</p> <p>3)https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367875932161528</p> <p>4)https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_312584911557091328215107</p>	<p>1) Click on the given link and listen and enjoy song.</p> <p>2) listen meaning of difficult words.</p> <p>3) Complete English Workshop and Language Study on page -60</p> <p>- Find rhyming words for given words.</p> <p>- Match ideas with stanza</p> <p>- Translate labels in Marathi given on page 60 activity 4</p>

	Week – 3 & 4 November	Revision		Links for Revision 1) https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345809715201445 1. https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164345949798401525 2. https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164349007462401399 3. https://diksha.gov.in/play/collection/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164346266992641477	Click on given links watch all videos and revise lessons. Try to solve the English Workshop and Language Study

				<ol style="list-style-type: none">4. https://diksha.gov.in/play/collect/doi/do_312526596768178176241017?contentId=do_31301643460685004812265. https://diksha.gov.in/play/collect/doi/do_312526596768178176241017?contentId=do_31301643676610560015046. https://diksha.gov.in/play/collect/doi/do_312526596768178176241017?contentId=do_31301643677614899215057. https://diksha.gov.in/play/collect/doi/do_312526596768178176241017?contentId=do_3130164367875932161528	
--	--	--	--	---	--

इयत्ता - ७ वी

विषय - गणित

दि. १ सप्टेंबर ते ३० नोव्हेंबर २०२० नियोजन

विषय	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	कालावधी	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
गणित	07.71.04	परिमेय संख्या व परिमेय संख्यांवरील क्रिया	१ सप्टेंबर ते ४ सप्टेंबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_31243458570478387224277 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003134852300801106 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003135745884161113 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003136363724801107	परिमेय संख्या कशाला म्हणतात हे नैसर्गिक संख्या, पूर्ण संख्या व पूर्णांक संख्या याचा आधार घेऊन समजून घ्या. खालील संख्यांची प्रत्येकी पाच उदाहरणे लिहा. नैसर्गिक संख्या- पूर्ण संख्या - पूर्णांक संख्या- परिमेय संख्या-

			४ सप्टेंबर ते ७ सप्टेंबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_313000320463093760199 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003205211996161121 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003205758320641118	<p>परिमेय संख्या या अंश व छेद वापरून व्यवहारी अपूर्णाकाच्या रूपांत लिहिल्या जातात म्हणून परिमेय संख्यांवरील क्रिया अपूर्णाकावरील क्रियेप्रमाणेच करतात.</p> <p>दिलेल्या दोन परिमेय संख्यांच्या दरम्यान येणाऱ्या इतर परिमेय संख्या संख्यांरेषेच्या सहाय्याने कशा शोधाव्या हे व्हिडीओ पाहून लक्षात घ्या आणि शोधण्याचा पर्यंत करा.</p> <p>अपूर्णाकांची बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार व भागाकार यांचे प्रत्येकी एक उदाहरण सोडवा.</p>

			<p>८ सप्टेंबर ते</p> <p>१० सप्टेंबर</p>		<p>गुणाकार व्यस्त संख्या म्हणजे काय हे ओळखा.</p> <p>गुणाकार व्यस्त संख्या लिहा.</p> <p>१) २/५</p> <p>२) -२/५</p> <p>३) २</p>
			<p>११ सप्टेंबर ते</p> <p>१५ सप्टेंबर</p>	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003206227312641121</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003206860963841100</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003207972372481100</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140130363064321227</p>	<p>नैसर्गिक संख्या समूह हा बेरीज व गुणाकार या क्रियांसाठी पुरेसा आहे, पण वजाबाकी व भागाकार या क्रियांसाठी पुरेसा नाही, म्हणजेच दोन नैसर्गिक संख्यांची वजाबाकी व भागाकार नैसर्गिक संख्या असेलच असे नाही.</p> <p>पूर्णांक संख्या समूह बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार या क्रियांसाठी पुरेसा आहे, पण भागाकार या क्रियांसाठी</p>

					<p>पुरेसा नाही.</p> <p>परिमेय संख्या समूह हा बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार व भागाकार या सर्व क्रियांसाठी पुरेसा आहे.</p> <p>हे पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणांवरून समजून घ्या.</p>
			<p>१६ सप्टेंबर ते</p> <p>१९ सप्टेंबर</p>	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_313000780410347520120</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130007804581642241248</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130007804966666241247</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140130753495041153</p>	<p>पाठ्यपुस्तकातील बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार व भागाकार तसेच गुणाकार व्यस्त यावर आधारित उदाहरणे सोडवा.</p> <p>दोन परिमेय संख्यांच्या दरम्यान असंख्य परिमेय संख्या असतात. हे पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणाद्वारे व व्हिडीओ द्वारे प्रत्यक्ष काढून बघा.</p>
			२० सप्टेंबर ते	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003208470773761133	पाठ्यपुस्तकात दिलेल्या दोन परिमेय संख्या

			२५ ऑक्टोबर		<p>दरम्यानच्या विविध परिमेय संख्या काढा.</p> <p>दशांश अपूर्णाकांचे गुणाकार व भागाकार यांचा सराव मागील इयत्तेप्रमाणे करणे व काही उदाहरणांचा सराव करा.</p>
			२६ सप्टेंबर ते ३० सप्टेंबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140131043000321245</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140134012354561202</p>	<p>दशांश अपूर्णाकाला 100 ने भागणे म्हणजे दशांशचिन्ह 2 घरे डावीकडे नेणे,</p> <p>1000 ने गुणणे म्हणजे दशांशचिन्ह तीन घरे उजवीकडे नेणे. असे भागाकार व गुणाकार करताना खालील नियम उपयोगी पडतात.</p> <p>दशांश अपूर्णा काच्या अपूर्णा की भागानंतर कितीही शून्ये लिहिली किंवा पूर्णाक भागाच्या आधी कितीही शून्ये</p>

					<p>लिहिली तरीही दशांश अपूर्णाकांची किंमत बदलत नाही.</p> <p>हे विविध उदाहरणांच्या सहाय्याने समजून घ्या.</p> <p>विविध परिमेय संख्या दशांश रूपात लिहा.</p> <p>२/५</p> <p>३/११</p> <p>३/७</p> <p>४/९</p> <p>५/६</p> <p>१/३</p> <p>वरील उदाहरणावरून दशांशचिन्हाच्या उजवीकडे एक अंक अथवा</p> <p>काही अंकांचा समूह पुन्हा पुन्हा येतो, अशा अपूर्ण अंकाला आवर्ती दशांश अपूर्णाक म्हणतात.</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>ज्या दशांश अपूर्णाकात दशांशचिन्हाच्या उजवीकडे एकच अंक पुन्हा पुन्हा येतो, त्यावर टिंब मांडतात.</p> <p>तसेच दशांशचिन्हाच्या उजवीकडे जो अंकांचा गट पुन्हा पुन्हा येतो, त्या गटावर आडवी रेघ देतात.</p> <p>काही परिमेय संख्यांचे दशांशरूप खंडित, तर काही परिमेय संख्यांचे दशांशरूप आवर्ती असते. हे विविध उदाहरणे सोडवून ओळखतात.</p>
			१ ऑक्टोबर ते ५ ऑक्टोबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140134333890561215	<p>पदावली सोडवण्याचे नियम</p> <p>1) राशीत एकापेक्षा अधिक क्रिया असतील तर गुणाकार व भागाकार या क्रिया डावीकडून उजवीकडे ज्या क्रमाने आल्या असतील त्या क्रमाने कराव्या.</p>

					<p>2) नंतर बेरीज व वजाबाकी या क्रिया, डावीकडून उजवीकडे ज्या क्रमाने आल्या असतील त्या क्रमाने कराव्या.</p> <p>3) कंसात एकापेक्षा जास्त क्रिया असतील तर, वरील दोन नियम पाळून त्या क्रिया आधी कराव्या.</p> <p>हे पदावलीचे नियम पाठ्यपुस्तकातील विविध उदाहरणांचा सराव करून व दीक्षा मधील व्हिडीओचा वापर करून समजून घ्या.</p>
07.71.05	घातांक	६ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_31259897004120473622042</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003209775595521122</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130003210636247041101</p>	<p>घातांकित संख्येचा पाया व घात ओळखा.</p> <p>am चे वाचन 'a चा घातांक m' किंवा 'a चा m वा घात' असे करतात.</p> <p>इथे m ही नैसर्गिक संख्या आहे, हे समजून घेतात.</p> <p>कोणत्याही संख्येचा पहिला घात म्हणजे ती संख्याच</p>	

				<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140137323888641204</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140140819742721229</p>	<p>असते.</p> <p>संख्येचा घातांक 1 असेल तर तो न लिहिण्याचा संकेत आहे.</p> <p>घातांकित संख्या ,पाया,घातांक,गुणाकार रूप व किंमत विविध उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p> <p>कोणत्याही संख्येचा दुसरा घात म्हणजे त्या संख्येचा वर्ग होय.</p> <p>कोणत्याही संख्येचा तिसरा घात म्हणजे त्या संख्येचा घन होय, हे विविध उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p>
		११ ऑक्टोबर ते १५ ऑक्टोबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_313000780533030912121</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_313000780859310080120</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_31301401374</p>	<p>पाया समान असलेल्या घातांकित संख्यांचा गुणाकार कसा करावा हे पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p> <p>घातांकांचे नियम दीक्षाApp वरील व्हिडिओच्या आधारे समजून घ्या.</p>	

			89858561286 https://diksha.gov.in/play/content/do_313000780904022016121 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140137749954561287 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140140488048641248 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140140659589121228	<p>कोणत्याही संख्येचा घात शून्य असेल तर त्याचे उत्तर नेहमी एकच का असते हे समजून घ्या.</p> <p>दोन संख्यांच्या गुणाकाराचा व भागाकाराचा घात यावरील नियम कसा तयार झाला हे पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p>
		१६ ऑक्टोबर ते १८ ऑक्टोबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130007809460142081248	<p>कोणतीही खूप मोठी अथवा खूप लहान संख्या लिहिताना एक अंकी पूर्णांक असलेली दशांश अपूर्णांकी संख्या</p> <p>व 10 चा योग्य घात यांचा गुणाकार करून लिहा.</p> <p>याला त्या संख्येचे(Standard form) प्रमाणित रूप</p>

					<p>म्हणतात.</p> <p>कोणतीही मोठ्यात मोठी संख्या लिहितांना ती दहा चा घात वापरूनच का लिहिली जाते हे सांगा.</p> <p>जसे- सूर्याचा व्यास,प्रकाशाचा वेग.</p>
			१९ ऑक्टोबर ते २१ ऑक्टोबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140141107691521216</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140151288545281231https://diksha.gov.in/play/content/do_3130384844482150401597</p>	<p>पूर्ण वर्ग संख्येचे अवयव पद्धतीने वर्गमूळ पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p> <p>पूर्ण वर्ग संख्येचे भागाकार पद्धतीने वर्गमूळ पाठ्यपुस्तकातील उदाहरणांच्या सहाय्याने काढा.</p> <p>ज्या संख्येचे मूळ अवयव फार मोठे आहेत व त्यामुळे अवयव पाडणे कठीण आहे,</p> <p>तिचे वर्ग मूळ शोधण्यासाठी भागाकार पद्धत कशी उपयोगी पडते,</p> <p>हे उदाहरणे सोडवून ओळखा.</p>

07.71.14	जोडस्तंभालेख	२२ ऑक्टोबर ते २६ ऑक्टोबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140141268910081288 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140151433789441290	<p>पाठ्यपुस्तकातील विविध स्तंभालेखांचा व दीक्षा मधील व्हिडिओचा वापर करून त्याचे निरीक्षण करा व त्यावर आधारित विविध प्रश्नांची उत्तरे द्या.</p> <p>जोडस्तंभालेखाचे महत्त्व खालील बाबींवरून जाणतात.</p> <ol style="list-style-type: none"> १.दोन्ही आलेखांतील माहिती एकाच आलेखात दाखवता येते २.कमी जागेत जास्त माह ती देता येईल ३. तुलना करणे सोपे जाईल. <p>अशा प्रकारच्या स्तंभालेखाला जोडस्तंभालेख म्हणतात.</p>
		२७ ऑक्टोबर ते ३१ ऑक्टोबर	https://diksha.gov.in/play/content/do_3124353205281832962190	<p>जोडस्तंभालेखाचे वाचन करून विविध माहितीच्या आधारे जोडस्तंभालेख कसा काढता येतो याचा सराव करा. व दिलेल्या माहितीवरून जोडस्तंभालेख काढा.</p> <ol style="list-style-type: none"> १.जोडस्तंभालेखात सर्व स्तंभांची रूंदी समान असावी.

					<p>२.लगतच्या दोन्ही जोडस्तंभांतील अंतर समान असावे.</p> <p>३.जोडस्तंभलेखाचा वापर तुलनात्मक अभ्यासासाठी करतात.</p> <p>या सर्व बाबी पाठ्यपुस्तकातील विविध स्तंभलेखांचा व दीक्षा मधील व्हिडिओचा वापर करून समजून घ्या.</p> <p>वृत्तापात्रातील विविध आलेखाचा संग्रह करून त्यावर चर्चा करा.</p> <p>जोडस्तंभलेखावर आधारित पाठ्यपुस्तकातील विविध उदाहरणांचा सराव करा.</p>
07.71.07	बैजिक राशी व त्यांवरील क्रिया	१ नोव्हेंबर ते ९ नोव्हेंबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3124352915777372162119</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140144440115201247</p>	<p>विविध आकृतीबंधांचे निरीक्षण करून बैजिक राशी कशा तयार होतात हे समजून घ्या.</p> <p>बैजिक राशीतील पदे,सहगुणक व चले ओळखतात व त्यावर आधारित उदाहरणे सोडवा.</p>	

					<p>बैजिक राशीतील सरूप पदे व विजातीय पदे कोणती हे सांगा.</p> <p>पदांच्या संख्येवरून राशीचे नाव ठरते. एक पद असल्यास एकपद राशी, दोन पदे असल्यास द्विपद राशी,</p> <p>तीन पदे असल्यास त्रिपद राशी, तीनहून जास्त पदे असल्यास बहुपद राशी असे नाव दिले जाते हे समजून घ्या.</p>
		१० नोव्हेंबर ते १६ नोव्हेंबर	<p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140144829480961248</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140145148395521269</p> <p>https://diksha.gov.in/play/content/do_3130140150569205761230</p>	<p>बैजिक राशीमध्ये सजातीय पदांची बेरीज करताना त्या पदांच्या सहगुणकांची बेरीज करून त्यापुढे चल लिहितात.</p> <p>व वजाबाकी करताना एका पूर्णाकातून दुसरा पूर्णाक वजा करणे म्हणजेच पहिल्या पूर्णाकात दुसऱ्या पूर्णाकांची विरुद्ध संख्या मिळवणे याच नियमाचा वापर आपण बैजिक राशीच्या वजाबाकीसाठी कसा</p>	

				https://diksha.gov.in/play/content/do_3130384847956377601424 https://diksha.gov.in/play/content/do_3130384853742223361601	<p>करतो हे विविध उदाहरणे सोडवून ओळखा.</p> <p>बैजिक राशींचा गुणाकार करतांना दोन एकपदींचा गुणाकार करतांना, सर्व प्रथम सहगुणकांचा चिन्हे लक्षात घेऊन गुणाकार करावा.नंतर चलांचा गुणाकार करावा हे समजून घ्या.</p> <p>एकचल समीकरणे कशी तयार करतात व त्यावर आधारित व्यवहारातील उदाहरणे कशी सोडविता येतात याचा सराव करा.</p>
			१७ नोव्हेंबर २५ नोव्हेंबर		<p>आतापर्यंत अभ्यासलेल्या सर्व उदाहरणसंग्रहातील किमान दोन उदाहरणे सोडवा.ज्या उदाहरण संग्रहातील उदाहरणे सोडवायला कठीण वाटतील त्या उदाहरण संग्रहाशी संबंधित व्हिडिओ त्या प्रकारणासमोरील लिंक उघडून बघा.किंवा सदर अडचणीसंदर्भात वर्गातील मित्रांसोबत चर्चा करा अथवा शिक्षकाशी संपर्क करा.</p>
			२५ नोव्हेंबर		<p>संकीर्ण प्रश्न संग्रहातील उदाहरणे सोडविण्यापूर्वी</p>

			३० नोव्हेंबर		आतापर्यंतचे सर्व व्हिडीओ काळजीपूर्वक बघा व त्यावर मित्रांसोबत व शिक्षकांसोबत चर्चा करा, आणि संकीर्ण प्रश्न संग्रहातील सर्व प्रश्न सोडवा.
--	--	--	--------------	--	--

इयत्ता : सातवी माहे : सप्टेंबर 2020 ते नोव्हेंबर 2020

विषय	माहिना	आठवडा	पाठाचे नाव	उपघटक	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	अध्यापनाचे स्रोत	विद्यार्थी कृती
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1	भौतिक राशींचे मापन	प्रस्तावना		https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186957268746241645?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. भौतिक राशी म्हणजे काय हे उदाहरणासहित वहीमध्ये लिहा . 2. आजूबाजूच्या आणि दैनंदिन परिसरात वापरत असलेल्या वस्तू आणि पदार्थांची यादी करून त्यांचे मापन कसे करतात याबाबत घरी चर्चा करून वहीत नोंदी करा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		अदिश राशी व सदिश राशी	7.72.08	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186959974400001810?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	१. अदिश राशी व सदिश राशी यांच्यातील फरक वहीमध्ये लिहा .2. अदिश राशी आणि सदिश राशी यांची उदाहरणे लिहा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		वस्तुमान आणि वजन	7.72.08	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696010539008191?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_3125	दैनंदिन जीवनामध्ये वापरात येणाऱ्या विविध भौतिक राशी व त्यांचे मापन करण्यासाठी असणारी साधने यांच्या विषयी माहिती संग्रहित करून वहीमध्ये लिहा.

						26581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		प्रमाणित मापन	7.72.11	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696021616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. वस्तुमान व लांबी, यांचा MKS व CGS पद्धतीतील एककचा तक्ता वहीमध्ये तयार करा.</p> <p>2. प्रमाणित मापनाचे महत्व स्पष्ट करा.</p> <p>3. दैनंदिन जीवनातील विविध वस्तूंचे मापन करण्यासाठी कोणकोणती साधने वापरता येतील हे प्रत्यक्ष कृतीद्वारे पाहून त्यातील प्रमाणित मापन साधने शोधून वहीमध्ये नोंदवा.</p>
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		पायाभूत राशी	7.72.11	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960335421441776?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. वेळ व चाल यांचा MKS व CGS पद्धतीतील एककचा तक्ता वहीमध्ये तयार करा.</p> <p>2. पायाभूत राशी आणि पायाभूत प्रमाण या संकल्पना स्पष्ट करा.</p> <p>3. एकाच आंतरराष्ट्रीय पद्धतीबाबत अधिक माहिती मिळवा.</p>
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		मापनाचा इतिहास	7.72.22	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960470589441646?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile	<p>1. पूर्वीच्या काळी मापनासाठी कोणकोणती साधने वापरली जात होती याची माहिती मिळवा.</p> <p>2. घरी आजी आजोबा किंवा इतर</p>

						https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960510%26utm_campaign%3Dshare_content	वरिष्ठांकडून त्यांच्या काळात मापनाची वापरलेली विविध साधने आणि त्यामध्ये होत गेलेला बदल याबाबत चर्चा करा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	1		ग्राहक संरक्षण विभागात शासनाची जबाबदारी	7.72.22	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.ग्राहकांची वजन मापनामध्ये फसवणूक होऊ नये यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत? ते वहीमध्ये लिहा .2. ग्राहक संरक्षण कायदा बाबत इंटरनेटवरून अधिक माहिती मिळवा आणि ग्राहक म्हणून आपली भूमिका आणि हक्क याबाबत चर्चा करा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	2	गती ,बल व कार्य	प्रस्तावना	7.72.04	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960696033281733?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_campaign%3Dshare_content	गती म्हणजे काय? गती मध्ये बदल कशामुळे होतो? दोन उदाहरणांसह स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा .
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	2		चाल व वेग	7.72.08	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696081048961170?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_campaign%3Dshare_content	चाल व वेग यातील फरक उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा .

						526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	2		सरासरी वेग व तात्कालिक वेग	7.72.08	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186960973496321777?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	सरासरी वेग व तात्कालिक वेग यातील फरक उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा .
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	3		त्वरण	7.72.08	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186961085890561283?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. त्वरणाचे सूत्र वहीमध्ये लिहा .2. त्वरण या सदिश राशीचे एकक कोणते ते सांगून पडताळून पहा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	3		न्युटनचा गतीविषयक पहिला नियम	7.72.14	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186961202708481648?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	.1न्युटनचा गतीविषयक पहिला नियम उदाहरणाद्वारे स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा . 2. न्युटन या शास्त्रज्ञ विषयी इंटरनेट वरून अधिक माहिती मिळवा.

						6utm_campaign%3Dshare_content	
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	3		अंतर व विस्थापन	7.72.11	https://diksha.gov.in/play/content/do_312465824295329792116429?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.तारेवर बसलेला पक्षी उडून एक गिरकी घेऊन पुन्हा बसलेल्या जागी येतो त्याने एका गिरकीत कापलेले एकूण अंतर व त्यांचे विस्थापन याबाबत स्पष्टीकरण वहीमध्ये लिहा.</p> <p>2. अंतर आणि विस्थापन या संकल्पना स्पष्ट करा.</p> <p>3. अंतर, विस्थापन आणि वेग यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा.</p>
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	4	स्थितिक विद्युत	विद्युत प्रभार	7.72.05	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186961355243521649?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.एखादी वस्तू विद्युत प्रभारित आहे असे केव्हा म्हणता येईल ते वहीमध्ये लिहा.</p> <p>2. घरी उपलब्ध असलेल्या कंगवा,मोजपट्टी इवस्तू . वापरून विद्युत प्रभारचा प्रत्यक्ष कृतीद्वारे अनुभव घ्या आणि निरीक्षणांची वहीत नोंद करा.</p>
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	4		विद्युत प्रभार उगम कसा : होतो?	7.72.05	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186961499668481284?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.एखादी वस्तू विद्युत प्रभारित होणे म्हणजे काय? ते स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा .</p> <p>2.विद्युत प्रभारांचा उगम कसा होतो ते</p>

						526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	उदाहरणासहित स्पष्ट करा . 3. बेंजामिन फ्रॅंकलिन या शास्त्रज्ञाबाबत इंटरनेट किंवा इतर उपलब्ध साहित्याद्वारे माहिती मिळवा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	4		प्रयोग	7.72.14	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186961622220801638?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. थर्माकोलचे किंवा मोहरीचे दाणे एका प्लास्टिकच्या बाटली घेऊन बाटली जोराने हलवा एकमेकांपासून दूर जाण्याचा प्रयत्न करतात पण बाटलीला चिकटून बसतात असे का होते? ते वहीमध्ये लिहा. 2. दिलेल्या लिंकमधील व्हिडिओ पाहून त्यामध्ये दाखविलेला प्रयोग शक्य असल्यास स्वतःकरून पहावा आणि : निरीक्षणे वहीत नोंदवा किंवा व्हिडिओ पाहून निरीक्षणे वहीत नोंदवा.
सामान्य विज्ञान	सप्टेंबर	4		घर्षण विद्युत	7.72.09	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186964340736001171?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. घर्षण विद्युत म्हणजे काय ते स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा. 2. दिलेल्या लिंकमधील व्हिडिओ पाहून त्यामध्ये दाखविलेला प्रयोग शक्य असल्यास स्वतःकरून पहावा आणि : निरीक्षणे वहीत नोंदवा किंवा व्हिडिओ पाहून निरीक्षणे वहीत नोंदवा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	1		विद्युत प्रभार	7.72.04	https://diksha.gov.in/play	1. भिंतीजवळ प्रभारित फुगा नेल्यास तो

				निर्मिती		/content/do_3130186964457717761176?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	भिंतीला का चिकटतो? यामागील शास्त्रीय तत्व वहीमध्ये लिहा. 2.दिलेल्या लिंकमधील व्हिडिओ पाहून त्यामध्ये दाखविलेला प्रयोग शक्य असल्यास स्वतःकरून पहावा आणि : निरीक्षणे वहीत नोंदवा किंवा व्हिडिओ पाहून निरीक्षणे वहीत नोंदवा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	1		विद्युत प्रभार - परिणाम	7.72.05	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186964573470721285?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	वातावरणात विद्युत प्रभार निर्माण झाल्याची उदाहरणे कोणत्या उदाहरणांवरून सांगता येतील? याचे उत्तर वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	1		वातावरणातील विद्युत प्रभार	7.72.05,7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186964694302721154?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.मुसळधार पाऊस, जोराने विजा चमकणे सुरु असताना छत्री घेऊन बाहेर जाणे योग्य का नाही याचे शास्त्रीय कारण वहीमध्ये लिहा. 2. वातावरणातील विद्युतप्रभाराचे परिणाम दर्शविणारी उदाहरणे याबाबत माहिती मिळावा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	1		तडितरक्षक	7.72.15	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696481	.1इमारतीवर तडितरक्षक कोठे व का

						3332481757?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	बसवलेले असते ते वहीमध्ये लिहा. 2. तडितरक्षकामध्ये बीज जमिनीत पसरण्यासाठी काय व्यवस्था काय व्यवस्था केलेली असते ते तुमच्या शब्दात मांडा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	2	उष्णता	उष्णतेचे स्रोत	7.72.16	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186947543941121642?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	उष्णतेच्या स्रोतांची नावे वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	2		उष्णतेचे संक्रमण	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186947653222401281?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	दैनंदिन जीवनात आढळून येणाऱ्या उष्णतेच्या संक्रमाच्या विविध उदाहरणांच्या नोंदी स्पष्ट करून लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	2		उष्णतेचे अभिसरण	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186947855564801633?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	उष्णतेचे अभिसरण कोणत्या अवस्थेतील पदार्थांमध्ये होऊ शकते ते वहीमध्ये लिहा.

						source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	2		उष्णतेचे प्रारण	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186947973693441171?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	उष्णतेचे प्रारण या प्रकाराची दोन उदाहरणे वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	3		प्रसरण आणि आकुंचन	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186948090265601166?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. रेल्वेचे रूळ, सिमेंट काँक्रीटचे पूल यांच्यामध्ये फट का ठेवलेली असते यामागील शास्त्रीय तत्व वहीमध्ये लिहा . 2. उष्णतेचे आकुंचन आणि प्रसरण या तत्वाचा वापर दैनंदिन जीवनात कसा केला जातो ते उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	3		थर्मास फ्लास्क	7.72.15	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186948207738881773?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile	1. थर्मास फ्लास्कची नामनिर्देशित आकृती वहीमध्ये काढा . 2. थर्मास फ्लास्कचे कार्य कसे चालते

						%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>आणि त्यामागील शास्त्रीय तत्व याबाबत विवेचन करा.</p> <p>3. थर्मास फ्लास्कचे उपयोग वहीत नोंदवा आणि त्यासारखे कार्य करणाऱ्या इतर उपकरणाबाबत माहिती मिळवून वहीत नोंदवा.</p>
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	3		उष्णतेचे सुवाहक व दुर्वाहक	7.72.15	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186948324392961808?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. उन्हाळ्यात पांढरे रंगाचे तर हिवाळ्यात गडद रंगाचे कपडे का वापरतात यामागील शास्त्रीय कारण वहीमध्ये लिहा.</p> <p>2. उष्णतेचे सुवाहक आणि दुर्वाहक या संकल्पना उदाहरणासहित स्पष्ट करा.</p> <p>3. आजूबाजूला आढळणाऱ्या पदार्थांची निरीक्षणाद्वारे यादी करून त्यांचे उष्णतेचे सुवाहक आणि दुर्वाहक यामध्ये वर्गीकरण करा.</p>
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	3		उष्णता	7.72.16	https://diksha.gov.in/play/content/do_312457463716659200211611?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>खाली दिलेल्या यादीमधील कोणते पदार्थ वस्तू/ उष्णता शोषून घेईल? ते वहीमध्ये लिहा. 1) स्टील धातूचा चमचा 2) लाकडी पोळपाट 3) काचेचे भांडे 4) तवा 5) लाकडी चमचा 6) प्लास्टिकची प्लेट 7) माती 8) पाणी</p>

सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4	आपत्ती व्यवस्थापन	प्रस्तावना: आपत्ती	7.72.21	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186964935475201639?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<ol style="list-style-type: none"> पर्यावरण संरक्षणासंबंधित घोषवाक्ये वहीमध्ये तयार करा. आपत्ती म्हणजे काय ते स्पष्ट करा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		दुष्काळ	7.72.21	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186965062942721286?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<ol style="list-style-type: none"> दुष्काळाची तीव्रता कमी करण्यासाठी आपण काय करू शकतो त्या उपाययोजनांची यादी वहीमध्ये तयार करा. दुष्काळ या आपत्तीबद्दल अधिक माहिती विविध स्रोताद्वारे मिळवून वहीत नोंदवा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		दुष्काळाची कारणे	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186965186232321177?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<ol style="list-style-type: none"> दुष्काळाची कारणे कोणकोणती आहेत ते स्पष्ट करून वहीमध्ये लिहा. दुष्काळाची मानवनिर्मित आणि नैसर्गिक कारणे विशद करा.

सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		इतिहासात डोकावताना	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186965301575681778?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.इंटरनेटच्या सहाय्याने पूर्वी नैसर्गिक आपत्ती निर्माण झालेल्या ठिकाणाची माहिती गोळा करा. 2. दुष्काळ या आपत्तीची तीव्रता कमी करण्यासाठी समाजात जाणीवजागृती तुम्ही कश्या प्रकारे कराल? याबाबत चर्चा करून मुद्दे वहीत नोंदवा.</p> <p>3.आपल्या स्थानिक परिसरात दुष्काळ येवू नये यासाठी शासनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमांची माहिती घ्या.</p>
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		ढग फुटी	7.72.22	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186965479587841811?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.पाऊस कसा पडतो ते जलचक्राच्या आकृती द्वारे वहीमध्ये दाखवा.</p> <p>2. ढगफूटी म्हणजे काय तसेच त्या निर्माण होण्यामागील कारणे आणि परिणाम याबाबत माहिती मिळवा.</p> <p>3. मुंबई येथे झालेल्या ढगफूटी बाबत इंटरनेटवरून चित्रे, व्हिडिओ यांचे निरीक्षण करा.</p>
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		महापूर	7.72.21	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696559659601172?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%	<p>1. महापूर या आपत्तीमुळे होणारे दुष्परिणाम सोदाहरण लिहा.</p> <p>2.महापुरावर संरक्षणात्मक उपाययोजना</p>

						26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	कोणत्या आहेत ते वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		विज पडणे आणि खुल्या मैदानात वीज पडण्याचे प्रमाण सर्वाधिक	7.72.21	https://dtksha.gov.in/play/content/do_3130186965726003201640?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1. वीज कडाडत असताना काय दक्षता घ्याल ते वहीमध्ये लिहा. 2. विज पडण्याचे सर्वाधिक प्रमाण कोणत्या ठिकाणी आढळून येते? ते वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		ज्वालामुखी	7.72.21	https://dtksha.gov.in/play/content/do_313018696595800064192?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	ज्वालामुखीमुळे पर्यावरणावर कोणकोणते परिणाम होतात ते वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		भूकंप.	7.72.21	https://dtksha.gov.in/play/content/do_3130186966086533121735?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	भूकंप कशा प्रकारे घडून येतो याची माहिती वहीमध्ये लिहा .

						2526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	
सामान्य विज्ञान	ऑक्टोबर	4		वादळे	7.72.21	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186966202368001650?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	वादळे कशी निर्माण होतात ? त्यांचे कोण कोणते परिणाम होतात ते वहीमध्ये लिहा.
सामान्य विज्ञान	नोव्हेंबर	1	पेशीरचना व सूक्ष्मजीव	ओला कचरा व सुका कचरा	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186966572810241155?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	ओला कचरा व सुका कचरा वेगवेगळा का जमा करावा? तसे करण्याची गरज का ?उत्तर वहीमध्ये लिहा
	नोव्हेंबर	1		उपद्रवी सूक्ष्मजीव		https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186966687825921651?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	एखादा अन्नपदार्थ दूषित झाला आहे असे आपण कोणत्या निकषावर ठरवितो ते वहीमध्ये लिहा.

						26utm_campaign%3Dshare_content	
	नोव्हेंबर	1		सूक्ष्मजीवांचे परिणाम	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186966848471041641?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	बंद डब्यात चुकून राहिलेली मिठाई किंवा पाव यांचे तीनचार दिवसांनी - काय होते?उत्तर वहीमध्ये लिहा.
	नोव्हेंबर	1		पेशीरचना व सूक्ष्मजीव	7.72.09	https://diksha.gov.in/play/content/do_312604669519306752112981?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	वनस्पती पेशी दर्शवणारी आकृती काढून योग्य नावे द्या.
	नोव्हेंबर	1		आदिकेंद्रकी पेशी	7.72.12	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130193267261440001858?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	आदिकेंद्रकी पेशीची आकृती काढून तिच्या भागास योग्य नावे द्या

						content	
सामान्य विज्ञान	नोव्हेंबर	2	मानवी स्नायू व पचनसंस्था	प्रस्तावना	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186966969548801652?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	इंद्रिय संस्था म्हणजे काय व आपल्या शरीरातील इंद्रिय संस्थांची नावे वहीमध्ये लिहा.
	नोव्हेंबर	2		स्नायूंचे प्रकारउपघटक : ऐच्छिक स्नायू व अनैच्छिक स्नायू	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186967082106881178?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.मानवी शरीरात एकूण किती स्नायू असतात व त्यांचे प्रकार वहीमध्ये लिहा. 2.ऐच्छिक स्नायू व अनैच्छिक स्नायू याची व्याख्या सांगून त्यामधील फरक स्पष्ट करा.
	नोव्हेंबर	2		स्नायूंचे प्रकार	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186967199825921653?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.हृदयाच्या स्नायूंना विषयी अधिक माहिती वहीमध्ये लिहा. 2. मानवी शरीरातील विविध ठिकाणाचे स्नायू दर्शविणारी आकृती काढून स्नायूंचे प्रकार दर्शवा. 3. स्नायूंचे कार्य सुरळीत होण्यासाठी आणि ते बळकट होण्यासाठी आहार

						content	आणि व्यायाम याचे महत्व याबाबत चर्चा करून महत्व विषद करा.
	नोव्हेंबर	2		पचन संस्थेतील महत्वाच्या ग्रंथी व त्यांचे कार्य	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970293207041654?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<ol style="list-style-type: none"> 1.अन्नपचन म्हणजे काय ते वहीत लिहा . 2. पचनसंस्थेतील इंद्रियांची नावे वहीमध्ये लिहा. 3. पचन संस्थेतील महत्वाच्या ग्रंथी ,त्यांचे स्त्राव आणि त्यांचे कार्य सविस्तर स्पष्ट करा.
	नोव्हेंबर	2		पचनसंस्थेतील इंद्रियांची रचना व कार्य	7.72.12	https://diksha.gov.in/play/content/do_313018696756994048193?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<ol style="list-style-type: none"> 1.पचन संस्थेची सुबक आणि नामनिर्देशित आकृती काढा. 2. उपलब्ध असणाऱ्या साधनापासून पचनसंस्था दर्शविणाऱ्या मॉडेलप्रतिकृती/ तयार करा . 3. पचनसंस्थेतील अंतर्भूत इंद्रिये आणि त्यांचे कार्य याचे कोष्टक तयार करा.
	नोव्हेंबर	2		पचनसंस्था	7.72.09	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186967457955841287?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	पचन संस्थेतील महत्वाच्या ग्रंथी त्यांचे स्त्राव व कार्य यांची माहिती दर्शवणारा तक्ता तयार करा.

						content	
	नोव्हेंबर	2		माहित आहे का तुम्हाला	7.72.04	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186967315333121156?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1.खाल्लेल्या अन्नाचे पचन होताना सर्वच अन्नाचे पोषक पदार्थात रूपांतर होत असेल का? विचार करून लिहा.</p> <p>2. आपले आरोग्य आपल्या हाती आणि आपली दिनचर्या याबाबत मंथन करून वहीत नोंदी करा.</p>
	नोव्हेंबर	2		मानवी स्नायू व पचनसंस्था	7.72.04	https://diksha.gov.in/play/content/do_31247996349378560021471?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	मानवी पचन संस्थेतील यकृताचे कार्य स्पष्ट करून लिहा.
सामान्य विज्ञान	नोव्हेंबर	3	बदल: भौतिक व रासायनिक	थोडे आठवा	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970423050241736?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. आजूबाजूला घडणाऱ्या बदलांचे निरीक्षण करून विविध बदलांच्या उदाहरणाची यादी करा.</p> <p>2.मानवनिर्मित व नैसर्गिक बदलांची तुम्हास माहित असलेली काही उदाहरणे वहीमध्ये लिहा.</p> <p>3.बदल हा निसर्गाचा नियम आहे</p>

						_content	याबद्दल तुमचे मत वहीत नोंदवा
	नोव्हेंबर	3		निरीक्षण व चर्चा	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970539622401179?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	वादळात उन्मळून पडलेले झाड, दुधाचे दही होणे हे कोणत्या प्रकारच्या बदलांची उदाहरणे आहेत ते वहीमध्ये लिहा.
	नोव्हेंबर	3		शीघ्र बदल व सावकाश बदल	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970662912001642?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.शीघ्र बदल व सावकाश बदलाची उदाहरणे वहीमध्ये लिहा. 2.आजूबाजूला घडणाऱ्या विविध बदलांचे निरीक्षण करून वहीत नोंदवा आणि त्यांचे शीघ्र आणि सावकाश बदल यामध्ये वर्गीकरण करा.
	नोव्हेंबर	3		परिवर्तनीय व अपरिवर्तनीय बदल	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970781614081643?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	1.परिवर्तनीय बदल व अपरिवर्तनीय बदलांची उदाहरणे वहीमध्ये लिहा. 2. आजूबाजूला घडणाऱ्या विविध बदलांचे निरीक्षण करून वहीत नोंदवा आणि त्यांचे परिवर्तनीय आणि अपरिवर्तनीय बदल यामध्ये वर्गीकरण करा.

						content	
	नोव्हेंबर	4		भौतिक बदल व रासायनिक बदल	7.72.03	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186970929070081174?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. भौतिक बदल व रासायनिक बदल म्हणजे काय त्याची उदाहरणे वहीमध्ये लिहा.</p> <p>2. आजूबाजूला घडणाऱ्या विविध बदलांचे निरीक्षण करून वहीत नोंदवा आणि त्यांचे भौतिक आणि रासायनिक बदल यामध्ये वर्गीकरण करा.</p>
	नोव्हेंबर	4		थोडे आठवा)2)	7.72.06	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186971051294721758?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>1. वाटीमध्ये पाणी घेऊन त्यास उष्णता दिली असता काय होते हे निरीक्षण करून वहीमध्ये लिहा .2. पदार्थाचे अवस्थांतर म्हणजे काय ते वहीत नोंदवा.</p> <p>3. पदार्थाचे अवस्थांतर होताना घडणाऱ्या क्रियांची नावे लिहा.</p>
	नोव्हेंबर	4		क्षरण	7.72.07	https://diksha.gov.in/play/content/do_3130186971165409281759?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	<p>धातूचे क्षरण म्हणजे काय ते उदाहरणासहित स्पष्ट करून लिहा.</p>

						content	
	नोव्हेंबर	4		भौतिक बदल	7.72.16	https://diksha.gov.in/play/content/do_31245014016756121627220?referrer=utm_source%3Ddiksha_mobile%26utm_content%3Ddo_312526581859311616240510%26utm_campaign%3Dshare_content	भौतिक बदलांची विविध उदाहरणे वहीमध्ये लिहा.

इयत्ता : ७वी माहे : सप्टेंबर, २०२०

विषय	कालावधी	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
नागरिकशास्त्र	आठवडा पहिला (३१ ऑगस्ट ते ०५ सप्टेंबर)	१. संविधानाच्या उद्देशिकेतील मूल्ये मानवतावादी आहेत हे समजून घेणे. २. सार्वभौमत्व संकल्पना समजून घेणे.	२.संविधानाची उद्देशीका	(उद्देशीका) http://tiny.cc/hryeqz (सार्वभौम राज्ये) http://tiny.cc/hsyqz	नागरिकशास्त्र मधील पाठ क्रमांक २.संविधानाची उद्देशिका या पाठाचे वाचन कर. संविधानाची उद्देशिका याबद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. सार्वभौम राज्ये याचा अर्थ जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
नागरिकशास्त्र	आठवडा दुसरा (०७ सप्टेंबर ते १२ सप्टेंबर)	३. लोकशाहीत राज्यकारभाराची सत्ता लोकांच्या हाती असते हे जाणून घेणे.	२.संविधानाची उद्देशीका	(लोकशाही राज्ये) http://tiny.cc/btyeqz (उद्देशिकेचे मूल्ये) http://tiny.cc/ttyeqz	लोकशाही राज्ये म्हणजे काय हे जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. उद्देशिकेचे मूल्ये जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
नागरिकशास्त्र	आठवडा तिसरा (१४ सप्टेंबर ते १९ सप्टेंबर)	४. लोकशाही निर्णय, चर्चा, विचारविनिमय यांच्या आधारे सामूहिक रीत्या घेतले जातात हे समजून घेणे.	२.संविधानाची उद्देशीका	(स्वातंत्र) http://tiny.cc/ouyqz (उद्देशिकेचे उद्दिष्ट-बंधुता) http://tiny.cc/pvyqz	स्वातंत्र म्हणजे काय हे जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. बंधुता मूल्ये जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. कृती व उपक्रम तुझ्या परिसरातील वर्तमानपत्रांची यादी कर. तुमच्या कुटुंबातील निर्णयात कोण-कोण सहभागी असतात ते लिही तु गावातील कोणकोणत्या सण-उत्सवात सहभागी होतो ते

					लिही.
इतिहास	आठवडा चौथा (२१ सप्टेंबर ते २६ सप्टेंबर)	१. स्वराज्यस्थापनेची कोणती परिस्थिती कारणीभूत ठरली याची चिकीत्सा करता येणे. २. किल्ले ऐतिहासिक वास्तू यांना भेट देऊन माहिती गोळा करता येणे.	५.स्वराज्यस्थापना	स्वराज्यस्थापना प्रस्तावना) http://tiny.cc/4vyeqz (वीरमाता जिजाबाई) http://tiny.cc/cwyeqz	पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक ५.स्वराज्यस्थापना या पाठाचे वाचन कर. स्वराज्यस्थापना पाठाची प्रस्तावना पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. वीरमाता जिजाबाई यांच्याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
इतिहास	आठवडा पाचवा (२८ सप्टेंबर ते ०३ ऑक्टोबर)	३. किल्ल्यांची माहिती इंटरनेटच्या साह्याने मिळवता येणे. ४. ऐतिहासिक वारशांच्या जतनासाठी प्रयत्न करणे.	५.स्वराज्यस्थापना	(शिवरायांचे सहकारी) http://tiny.cc/xwyeqz (राजमुद्रा) http://tiny.cc/bxyeqz	शिवरायांचे सहकारी यांच्याविषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. शिवरायांची राजमुद्रा जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.

इयत्ता : ७ वी माहे : ऑक्टोबर, २०२०

विषय	कालावधी	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
इतिहास	आठवडा पहिला (०५ ऑक्टोबर ते	५. जावळीच्या विजयाचे ऐतिहासिक महत्त्व समजून	५.स्वराज्यस्थापना	(स्वराज्यस्थापनेसाठी हालचाली) http://tiny.cc/hxyeqz	स्वराज्या स्थापनेच्या हालचालीबद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.

	१० ऑक्टोबर)	घेता येणे. ६. शिवाजी महाराजांचे सहकारी जीवाला जीव देणारे होते, याची जाणीव निर्माण होणे.		(अफझलखानाचे पारिपत्य) http://tiny.cc/qxyeqz (सिद्दी जौहरची स्वारी) http://tiny.cc/y0yeqz	अफजलखानाचा वध पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. सिद्दी जौहरची स्वारी बद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. कृती व उपक्रम राजमुद्रा चित्र रेखाटन कर. शिवरायांच्या विविध किल्ल्यांची यादी कर. शिवरायांच्या जीवास जीव देणाऱ्या सहकाऱ्यांची यादी कर. शिवरायांच्या पुणे जहागिरीतील बारा मावळ प्रदेशांची यादी कर.
नागरिक शास्त्र	आठवडा दुसरा (१२ ऑक्टोबर ते १७ ऑक्टोबर)	१. संविधानाची वैशिष्ट्ये सांगता येणे.	३. संविधानाची वैशिष्ट्ये	(प्रस्तावना) http://tiny.cc/p1yeqz (अधिकार विभागणी) http://tiny.cc/81yeqz	नागरिकशास्त्र मधील पाठ क्रमांक ३. संविधानाची वैशिष्ट्ये हा पाठ वाच. संविधानाची वैशिष्ट्ये या पाठाची प्रस्तावना पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. अधिकार विभागणी पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
नागरिक शास्त्र	आठवडा तिसरा (१९ ऑक्टोबर ते २४ ऑक्टोबर)	२. लोकशाही शासनव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये सांगता येणे.	३. संविधानाची वैशिष्ट्ये	(केंद्रशासित प्रदेश/संघशासित प्रदेश) http://tiny.cc/t2yeqz (स्वतंत्र न्यायव्यवस्था) http://tiny.cc/n3yeqz	केंद्रशासित प्रदेश बद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. स्वतंत्र न्यायव्यवस्था बद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
नागरिक शास्त्र	आठवडा चौथा (२६ ऑक्टोबर ते ३१ ऑक्टोबर)	३. संघराज्य व्यवस्थेत दोन पातळ्यांवर शासन संस्था काम करतात हे माहित करून घेणे.	३. संविधानाची वैशिष्ट्ये	(निवडणूक आयोग) http://tiny.cc/23yeqz	निवडणूक आयोग बद्दल माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. कृती व उपक्रम संघशासन, राज्यशासन व दोन्ही शासनाकडे असणारे विषय

					<p>यांचा तक्ता तयार कर.</p> <p>सध्याचे मुख्य निवडणूक आयुक्त कोण आहेत.</p> <p>आत्ता पर्यंत भारतीय संविधानात किती वेळ दुरुस्ती झाली हे शोधण्याचा प्रयत्न कर.</p> <p>पान क्रमांक ७३ वरील बोधचिन्हांची चित्रे काढ.</p>
--	--	--	--	--	--

इयत्ता : ७ वी माहे : नोव्हेंबर, २०२०

विषय	कालावधी	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
इतिहास	आठवडा पहिला (०२ नोव्हेंबर ते ०७ नोव्हेंबर)	१. शिवरायांच्या युद्धनीतीचा अभ्यास करणे.	६.मुघलांशी संघर्ष	(प्रस्तावना) http://tiny.cc/z4yeqz (सुरतेवरील स्वारी) http://tiny.cc/i5yeqz	पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक ६.मुघलांशी संघर्ष हा पाठ वाच. मुघलांशी संघर्ष पाठाची प्रस्तावना पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. सुरतेवरील स्वारी विषयी माहिती पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर.
इतिहास	आठवडा दुसरा (०९ नोव्हेंबर ते १३ नोव्हेंबर)	२. मराठे व मोगल संघर्ष चिकित्सकपणे अभ्यासणे.	६.मुघलांशी संघर्ष	(जयसिंगची स्वारी) http://tiny.cc/h6yeqz (आग्रा भेट व सुटका) http://tiny.cc/m7yeqz (मुघलांविरुद्ध आक्रमक पवित्रा)	जयसिंगची स्वारी जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. आग्रा भेट व सुटका पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. मुघलांविरुद्ध आक्रमक पवित्रा पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला

				http://tiny.cc/57yeqz	क्लिक कर.
इतिहास	आठवडा तिसरा (१७ नोव्हेंबर ते २१ नोव्हेंबर)	३. कठीण व अडचणीच्या प्रसंगी शिवरायांची निर्णय क्षमता व धैर्य यांचे अभ्यासपूर्ण विवेचन करणे.	६. मुघलांशी संघर्ष	(राज्याभिषेक) http://tiny.cc/e8yeqz (दक्षिणेची मोहीम) http://tiny.cc/m9yeqz	शिवरायांचा राज्याभिषेक पाहण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. दक्षिणेची मोहीम जाणून घेण्यासाठी दिलेल्या लिंकला क्लिक कर. कृती व उपक्रम सुरत हे शहर भारताच्या नकाशात अथवा गूगल मॅप वर दाखव/पहा. शिवाजी महाराज सुरतेला कसे पोहचले असतील याची कल्पना कर व लिही. वस्तुमानाची विविध एकके लिही. शिवाजी महाराजांचा जीवनावर आधारित चित्रपट, मालिका बघ. उदा. तान्हाजी, विर जीजामाता, स्वराज्यरक्षक इत्यादी.
सामाजिक शास्त्र	आठवडा चौथा (२३ नोव्हेंबर ते २८ नोव्हेंबर)	अकारिक व संकलित मूल्यमापन-२०२०-२१			

इयत्ता : ७वी माहे : सप्टेंबर, २०२०

विषय	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	कालावधी	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.12	पाठ ३ भरती ओहोटी	आठवडा पहिला (३१ ऑगस्ट ते ०५ सप्टेंबर)	दीक्षा APP https://tinyurl.com/yab7tm5c https://tinyurl.com/ycz7exfu https://tinyurl.com/ydy9v8jf https://tinyurl.com/yaa2x5od https://tinyurl.com/y6wsyvvt https://tinyurl.com/yahkbdqy https://tinyurl.com/yb9cbylv	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.

				https://tinyurl.com/yaxxebsy https://tinyurl.com/yd89np6c	
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.12	पाठ ३ भरती ओहोटी	आठवडा दुसरा (०७ सप्टेंबर ते १२ सप्टेंबर)	प्रत्यक्ष अनुभव	<p>पाठ्यपुस्तक पान क्र ०९ वरील 'करून पहा' तील सहज कृती करा. त्या अनुभवाच्या आधारावर पान क्र १० वरील 'सांगा पाहू' याचे उत्तरे वहीत लिहा.</p> <p>पाठ्यपुस्तक पान क्र १० ते १२ वरील आकृती ३.०५ ते ३.०८ चे निरीक्षण करा. संबंधित पाठ्यांशाचे वाचन करून आकृती वहीमध्ये काढा. त्या आधारावर भरती व ओहोटी या बाबत २०-२२ ओळीत माहिती लिहा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.</p>
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.12	पाठ ३ भरती ओहोटी	आठवडा तिसरा (१४ सप्टेंबर ते १९ सप्टेंबर)	स्वाध्याय	<p>पुस्तकातील पान क्र. १५ वरील स्वाध्याय सोडवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.</p>
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.07 07.73G.08	पाठ ४ हवेचा दाब	आठवडा चौथा (२१ सप्टेंबर ते २६	दीक्षा APP https://tinyurl.com/y7vehx7k	<p>दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.</p>

			सप्टेंबर)	https://tinyurl.com/ycwzfdg https://tinyurl.com/ydbqwmss https://tinyurl.com/yazyusav https://tinyurl.com/ybnaz9z7 https://tinyurl.com/yb73kgat https://tinyurl.com/ybw2mz74 https://tinyurl.com/y87woxru	
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.07 07.73G.08	पाठ ४ हवेचा दाब	आठवडा पाचवा (२८ सप्टेंबर ते ०३ ऑक्टोबर)	प्रत्यक्ष अनुभव	एक फुगा घ्या. त्यामध्ये हवा भरा. त्यानंतर फुग्याची गाठ न पाडता तो फुगा सोडा. काय होते याचे निरीक्षण करा. फुगा आवाज करत पुढे जातो. फुग्यातील पूर्ण हवा

					निघाल्यावर फुगा खाली पडतो. यावरून हवेच्या दाबामुळे काय घडले व फुग्यातील हवेचा दाब संपल्यावर काय घडले याचे निरीक्षण वही मध्ये लिहा.
--	--	--	--	--	--

इयत्ता : ७ वी माहे : ऑक्टोबर, २०२०

विषय	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	कालावधी	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.07 07.73G.08	पाठ ४ हवेचा दाब	आठवडा पहिला (०५ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर)	स्वाध्याय	पाठच्या शेवटी दिलेला स्वाध्याय सोडवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.09 07.73G.10 07.73G.11	पाठ ५ वारे	आठवडा दुसरा (१२ ऑक्टोबर ते १७ ऑक्टोबर)	https://tinyurl.com/ycarkfmm https://tinyurl.com/y8aoj2o9	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.09 07.73G.10 07.73G.11	पाठ ५ वारे	आठवडा तिसरा (१९ ऑक्टोबर ते २४ ऑक्टोबर)	https://tinyurl.com/ya3c5uhj https://tinyurl.com/y9f7zbem	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.

				https://tinyurl.com/ybzwwa6j	
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.09 07.73G.10 07.73G.11	पाठ ५ वारे	आठवडा चवथा (२६ ऑक्टोबर ते ३१ ऑक्टोबर)	https://tinyurl.com/ybscem36 https://tinyurl.com/y75uwmfh	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.

इयत्ता : ७ वी माहे : नोव्हेंबर, २०२०

विषय	अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	पाठाचे नाव	कालावधी	अध्ययन अध्यापन स्रोत	विद्यार्थी कृती
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.09 07.73G.10	पाठ ५ वारे	आठवडा पहिला (०२ नोव्हेंबर ते	प्रत्यक्ष अनुभव	पान क्र. २१ वरील आकृती क्र ५.१ दर्शविलेली कृती करा. पाठाचे वाचन

	07.73G.11		०७ नोव्हेंबर)	स्वाध्याय	करा व आकृत्यांचे निरीक्षण करा. पाठच्या शेवटी दिलेला स्वाध्याय सोडवा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनीद्वारे संपर्क साधा.
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)		सराव	आठवडा दुसरा (०९ नोव्हेंबर ते १३ नोव्हेंबर)		
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)		संकलित मूल्यमापन	आठवडा तिसरा (१७ नोव्हेंबर ते २१ नोव्हेंबर)		
सामाजिक शास्त्र (भूगोल)	07.73G.17 07.73G.18	६. नैसर्गिक प्रदेश	आठवडा चवथा (२३ नोव्हेंबर ते २८ नोव्हेंबर)	https://tinyurl.com/y24h5clj	दीक्षा APP मध्ये दिल्या प्रमाणे कृती करा. अडचण आल्यास शिक्षकांसोबत दूरध्वनी द्वारे संपर्क साधा.